

ŽELEZAR

JESENICE, 15. APRILA 1959
1. ŠTEVILKA 1. LETNIK

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

ZAKAJ NOVI ŽELEZAR?

Gotovo se je marsikdo bavil s tem vprašanjem, kar je povsem naravno. Da pa ne bo negotovosti, vam bomo v nekaj vrsticah pojasnili tudi to.

Velik kolektiv smo, eden največjih v FLRJ in to po strukturi, kakor po številu zaposlenih. Skoraj 7000 nas je, to je že množica ljudi, ki ima pravico na svoj časopis. Ne gre pa tukaj zgolj za pravico, temveč so tudi potrebe, ki zahtevajo ne samo mesečnik, temveč vsaj 14-dnevnik, ki bo mogel obveščati kolektiv o vsem, kar se v podjetju dogaja.

Namen časopisa je: kolektiv informirati o proizvodnji, prodaji, gibanju cen na tržiščih, o finančnih uspehih, o osvajanju novih tržišč, o kadrovski politiki in sploh o vsem, kar lahko in mora zanimati vsakega člana kolektiva. Časopis bo imel nalogo seznanjati delavce in uslužbence o uspehih, ki jih dosegajo posamezniki ali pa celotni oddelki in obrati, kakor tudi obveščati vse člane kolektiva o nepravilnostih, ki se v podjetju dogajajo, jih analizirati in preprečevati.

Dalje je namen časopisa kolektiv vzgajati, vzpodbujati, mobilizirati, izobraževati in tudi zabavati. Časopis bo moral biti tista ozka vez med nami, ki je doslej ni bilo. Moral nas bo povezovati v celoto, ki bo le dobro informirana in seznanjena z vsem, kar se v podjetju dogaja, lahko kos vsem nalogam, ki stojijo pred nami v bližnji bodočnosti. Krepijo bo moral tisti vzajemni tovariški duh, ki ga premnogokrat pogrešamo v kolektivu.

Naloga časopisa je tudi v tem, da vzgaja kolektiv z raznimi vzgojnimi sestavki, napisanimi v jeziku, razumljivem slehernemu delavcu.

Vse te naloge bo mogel opraviti le dober časopis; kakršnega brez dvoma tudi hočemo. Vedeti pa je treba, da časopis ne more biti vsestransko dober, če ga ustvarja le nekaj ljudi. Vzgojni poudarek časopisa je zlasti v tem, da bodo vsi člani kolektiva po svojih sposobnostih sodelovali pri njegovem nastajanju. Star rek pravi: »Več glav več ve« in tega se bomo tudi pridrževali. Namen časopisa je v tem, da bo s svojo vsebino pritegnil širok krog bralcev, kakor tudi sodelavcev. Hočemo in želimo, da pišete o svojih uspehih in težavah na vaših delovnih mestih.

Glede prve številke naj pripomnim, da je nastala le ob ožjem krogu sodelavcev in verjetno ni tako pestra kakor si želite.

Rado Torkar.

Medobratno tekmovanje

Med najvažnejše naloge kolektiva Železarne spada izpolnitev obvez, ki jih je CDS Železarne na svojem desetem rednem zasedanju sprejel kot obvezo do družbe. Ni potrebno poudarjati, da je to naša največja dolžnost, ki ni majhna, saj moramo v letu 1959 povečati bruto vrednost naših proizvodov za preko 2 milijardi dinarjev. To povišanje je seveda v tesni zvezi tudi s povišanjem življenjskega standarda naših ljudi in je zato potrebno, da storimo prav vse, da sprejete obveznosti tudi izpolnimo. V izpolnjevanje teh dolžnosti mora biti vključen prav vsak član našega kolektiva.

Do bomo zmogli te naloge, je CDS na predlog glavnega direktorja Železarne, ing. Matevža Hafnerja sprejel zelo pomemben sklep, da pričnemo s 1. majem — našim delavskim praznikom — enoletno medobratno tekmovanje, ki naj bo istočasno tudi najlepša proslavitev 40-letnice ustanovitve Komunistične partije Jugoslavije in istočasno tudi proslavitev 90-letnice Železarne. V tem tekmovanju bo prav vsakemu obratu dana možnost, da se poteguje za najboljšega v Železarni. To doseči nikakor ne bo majhna čast in se bomo za to tudi z vsemi silami potegovali. Da se tekmovanje pravilno stimulira, bodo najboljši obrati Železarne dobili visoke denarne nagrade. Prva nagrada bo nekako 300.000 din. Denar bo dobil na razpolago sindikalni odbor dotičnega obrata in bo z njim tudi razpolagal.

Po trenutnem predlogu naj bi tekmovali v takih postavkah, ki so za vse obrate sprejemljive. Ena izmed najvažnejših točk tekmovanja bo povečanje storilnosti, kar bo razmeroma močno ocenjevano. Zato bo ravno za dosego čim boljših rezultatov treba zainteresirati prav vsakega člana obrata, da s potrebnimi ukrepi, boljšo organizacijo dela, dobro pripravo dela, z manjšimi izboljšavami, katere naj dajejo po možnosti ravno delavci v pro-

izvodnji, z boljšim izkoriščanjem delovnega časa, itd. produktivnost dela resnično tudi dvignemo.

Na določen način bo v tekmovanje vključeno tudi doseganje in preseganje norm odnosno v obratih, kjer to ni možno meriti, vrednost ustvarjene proizvodnje.

Zaradi izrednega vpliva, ki ga imajo novatorski in racionalizatorski predlogi na izboljšanje kvalitete, pocenitev proizvodnje, olajšanje fizičnega dela, skrajšanje delovnih postopkov, uvedba novih prijemov itd. bo, kot posebna točka v tekmovanju tudi ocenjeno število teh predlogov. Da imajo ti predlogi na proizvodnjo ogromen vpliv in so največjega pomena za povečanje storilnosti, ni treba posebej pripominjati.

Tekmovali bomo tudi v znižanju bolovanja do 7 dni. Tu imamo največ možnosti za uspeh, saj bi imelo vsakršno zniževanje bolovanja na proizvodnjo zelo pozitiven vpliv, kar je v nemajhni meri odvisno od višine naše zavesti. Poleg tega pa bo to s točkami lepo stimulirano in bo vplivalo na rezultat tekmovanja.

Sem spada še HTZ, kjer je predvidena evidenca nad nesrečami, ki naj bi jih bilo čim manj, ne zaradi tekmovanja, temveč zato, da očuvamo člane kolektiva zdrave in vedre, da bomo mogli opravičiti zaupanje, ki ga ima družba v nas, ter da bomo vse obveznosti lahko res dobro izpolnili.

Prav tako bo komisija ugotavljala, kateri obrat ima najlepši red in disciplino, kar bo pri ocenjevanju odločilnega pomena.

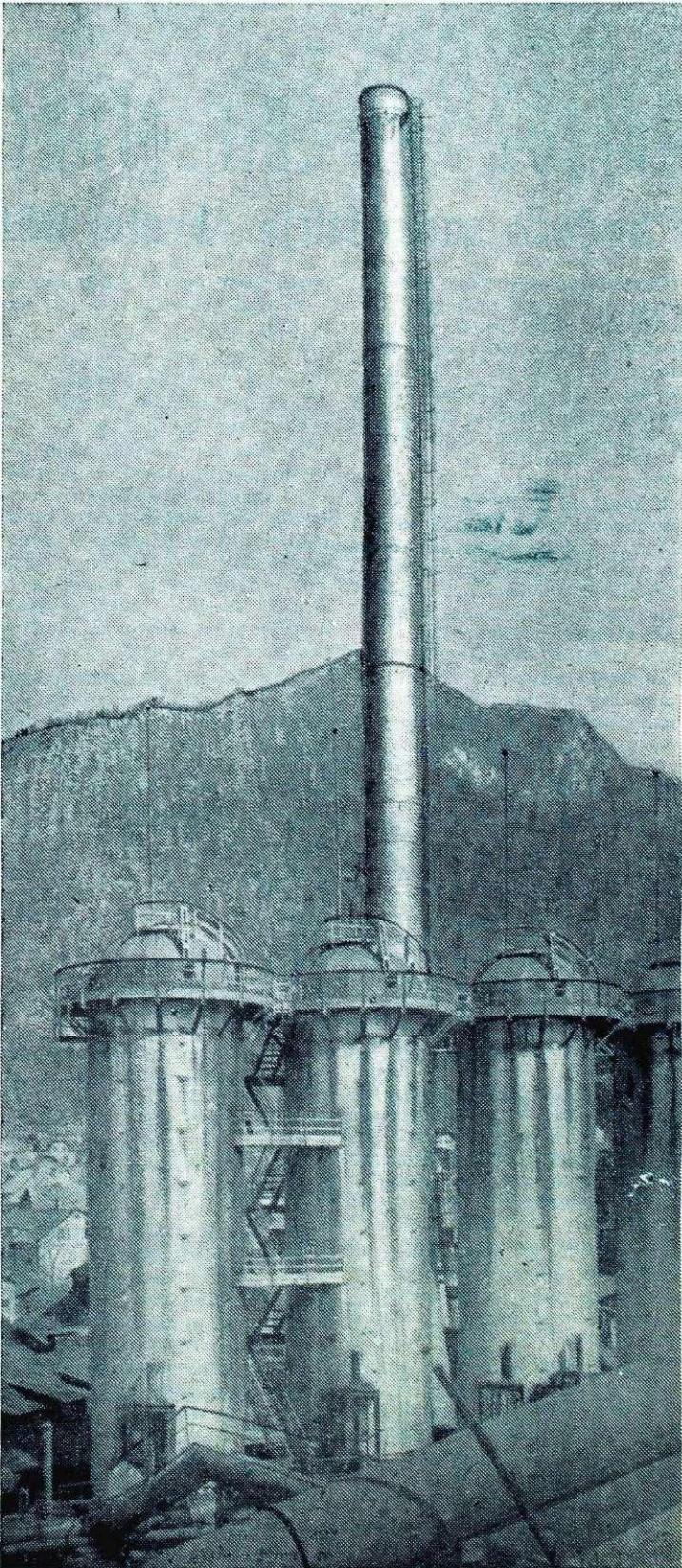
Ker nas od pričetka tekmovanja loči le mesec dni, bi v imenu komisije za tekmovanje pozval prav vse člane kolektiva, naj po zgoraj navedenih točkah tekmovanja takoj začno z akcijo, v katero je treba pritegniti vse sodelavce ter takoj pričeti

borbo za povišanje storilnosti, za večjo varnost, red in disciplino, izboljšanje delovnih pogojev in nazadnje tudi za izboljšanje kvalitete naših proizvodov.

Komisija bo pravočasno objavila uraden razpis tekmovanja s potrebnimi pojasnili, načinom tekmovanja, evidenco, točkovanjem in nagrajevanjem.

Prepričani smo lahko, da bodo pri tem tekmovanju imele zelo veliko vlogo tudi sindikalne organizacije Železarne, Zveza komunistov, mladinska organizacija. Zato ni razloga, da bi mogli dvomiti v res uspešen potek in zaključek tekmovanja.

Tekmovanje naj bo naš stalni način dela!

Predsednik sindikalne podružnice Ludvik Kejžar

O četrtem obroku

• Kakšni so izgledi za uvedbo četrtega obroka

To vprašanje je že dlje časa predmet razprave, vendar do sedaj še nismo ničesar realizirali. Tu so še deljena mnenja: ali uvedbi centralizacijo delitve četrtega obroka, ali pa na osnovi obstoječih možnosti v posameznih obratih. Mišljenja sem, kar potrjuje tudi sestanek sindikalnega odbora martinarne, da je treba to vprašanje le premakniti z mrtve točke. Sredstva, ki so potrebna za centralno delitev četrtega obroka, bi bila za letošnje leto spričo drugih nujnih potreb

premajhna in s tem bi to vprašanje zopet zavlačevali. V posameznih obratih pa je vprašanje rešljivo takoj.

Brez dvoma je treba zbrati potrebne podatke, to je, katera delovna mesta so opravljena do brezplačnega obroka, kakšne možnosti že obstajajo in kaj je še potrebno pri tem ukreniti. Mislim pa, da bi vrsto nalog, ki se predvidevajo, obratovodstva posameznih oddelkov rešila sama. Zato je treba samo končne besede »realizirati to, kar nam je možno pri sedanjih pogojih in obstoječih kapacitetah.«

France Gašperin:

ALI NAS JE RES? PREMALO?

Živimo v dobi neslutenege razvoja tehnike, ki je bistveno spremenila način proizvodnje in s tem tudi močno vplivala na razvoj celotne družbe in njenih potreb.

Tudi v naše podjetje nezadržno prodira tehnika v obliki novih strojev, v osvajanju novih proizvodnih postopkov, novih kvalitativnih proizvodov, novega načina dela in s tem sprostitve delovne sile in same organizacije podjetja. V našem podjetju se vodi že dalj časa uporna borba za izluščenje pravega normalnega delovne sile, ki naj bi zadostila našim dejanskim potrebam po številu in kvalifikacijah.

Nenadna zavora na sprejem novih delavcev je povzročila vrsto problemov, posebno v proizvodnih obratih. Na prvi pogled je negotovanje, ki je nastalo v podjetju zaradi pomanjkanja ljudi, v celoti upravičeno, ker je bil ukrep izveden šablonsko, brez upoštevanja različnega stanja po obratih. Če pa ta poseg globlje analiziramo, ugotovimo navsezadnje, da je imel tudi pozitivne strani, ker smo bili iz nekega urejenega toka dela nenkrat postavljeni pred dejstvo, organizirati in poiskati vse možnosti, da bo delo pri zmanjšanem

številu ljudi nemoteno potekalo. Nezadovoljnost z obstoječim stanjem rodi napredek. Za to trditev je dovolj dokazov. V našem primeru bo nastal siguran napredek v organizaciji in študiju delovnih postopkov, v manjših tehničnih izpopolnitvah za zmanjšanje števila zaposlenih.

Vprašati se moramo: ali imamo preveč, ali premalo zaposlenih delavcev, kakšna je naša produktivnost dela, ali število zaposlenih odgovarja dejanskim potrebam in ali je struktura po kvalifikacijah pravilna?

Poglejmo, kakšno je bilo stanje delovne sile v letu 1958:

Povprečni stalež v letu 1958 je znašal:

a) delavci	6203
b) uslužbenci	685
Skupno	6888

Odsotnost je bila naslednja:

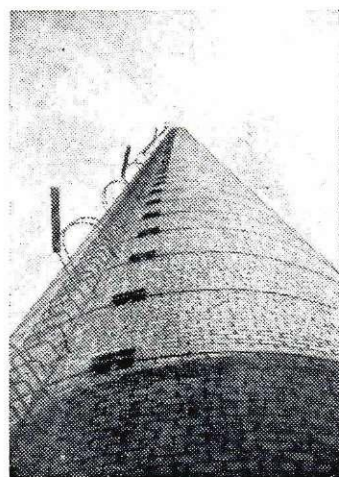
Bolovanje do 7 dni	1,44%
Bolovanje nad 7 dni	3,70%
Porodniški dopusti	0,16%
Redni dopusti	6,74%
Izredno plač. dopusti	0,20%
Izredno neplač. dopusti	0,31%
Orožne vaje	0,27%
Službena potovanja	0,02%
Sodna priskava	0,14%
Neopravičeni izost.	0,16%
Skupno	13,14%

Že sama analiza odsotnosti nam pokaže, da je odstotek odsotnosti

Najvišji na Gorenjskem

Tak je naš velikan, če mu stopimo ob stran in se ozremo proti vrhu. Brez dvoma je to najvišja zgradba v gorenjskem kotu, saj meri nič manj kot 75 metrov v višino. Če prištevamo še globino temeljev, jih ima devetdeset, kar vsekakor ni malo.

V ta kolos smo vgradili 162.000 kosov rdeče radialne opeke v teži 1.000.000 kg. V notranjosti je obložen s šamotno opeko v teži 270.000 kilogramov ali 650.000 kosov. Temu prištevamo še težo betona, saj so ga vgradili 600 kubičnih metrov in dobimo celotno težo tega velikana, ki znaša 2.900.000 kilogramov. Stroški za gradnjo, ki je bila zaradi bližnjih železniških tirov zelo otežena, so znašali 40 milijonov din.

75 metrov je visok

Izbrali smo glavo za časopis

Vsak časopis mora imeti svoj naslov in podatke podjetja ali ustanove, ki ga izdaja. Tak naslov v celoti imenujemo časopisno glavo. Te glave so pri nekaterih časopisih trajne, medtem ko jih določeni časopisi menjajo tudi vsako leto. Da bi ne šli na linijo menjavanja glave vsako leto, smo izvedli razpis za osnutek časopisne glave. Vendar pa odziv ni bil največji, saj smo dobili samo 9 osnutkov od 4 avtorjev. Treba pa je bilo zbrati najboljše tri prispevke, ki naj bi ustrezali za naš časopis. Zato je bilo treba postaviti posebno žirjsko komisijo, ki so jo sestavljali:

1. Vovk Ivan-Živan, sekretar podjetja;
2. Kejžar Ludvik, predsednik sindikalne podružnice;
3. ing. Mede Janko, kapitalna;
4. Nemec Stefan, sekretar TK ZKS;
5. Tušar Stane, urednik »Železara«.

Žirjska komisija se je zbrala v petek, 27. marca 1959 in po več predlogih izbrala način točkovanja ocenjevanja vsakega osnutka, ki je bil oštevilčen, vendar brez avtorskih imen. Člani žirije so samostojno točkovali vsak prispevek, zbirali točke vseh petih članov žirije pa je bil istočasno tudi pokazatelj, oziroma ocena za vsak prispevek.

Najboljši prispevek je bil ocenjen s 46 točkami. Drugi prispevek je dobil 35 točk, tretji 34, četrti 33, peti 29, šesti 26, sedmi 25, osmi 17, deveti 15. Najvišje možno število točk je bilo 50, ki pa ga ni nihče dosegel. Opaziti pa je bilo po rezultatih, da je komisija precej enotno ocenjevala. Da bi se prepričali o svojem delu, smo poklicali še tovariša Magoliča Miloša, da nam pove svoje mnenje. Odločil se je, razen enega, za štiri prispevke po istem vrstnem redu, kakor žirija.

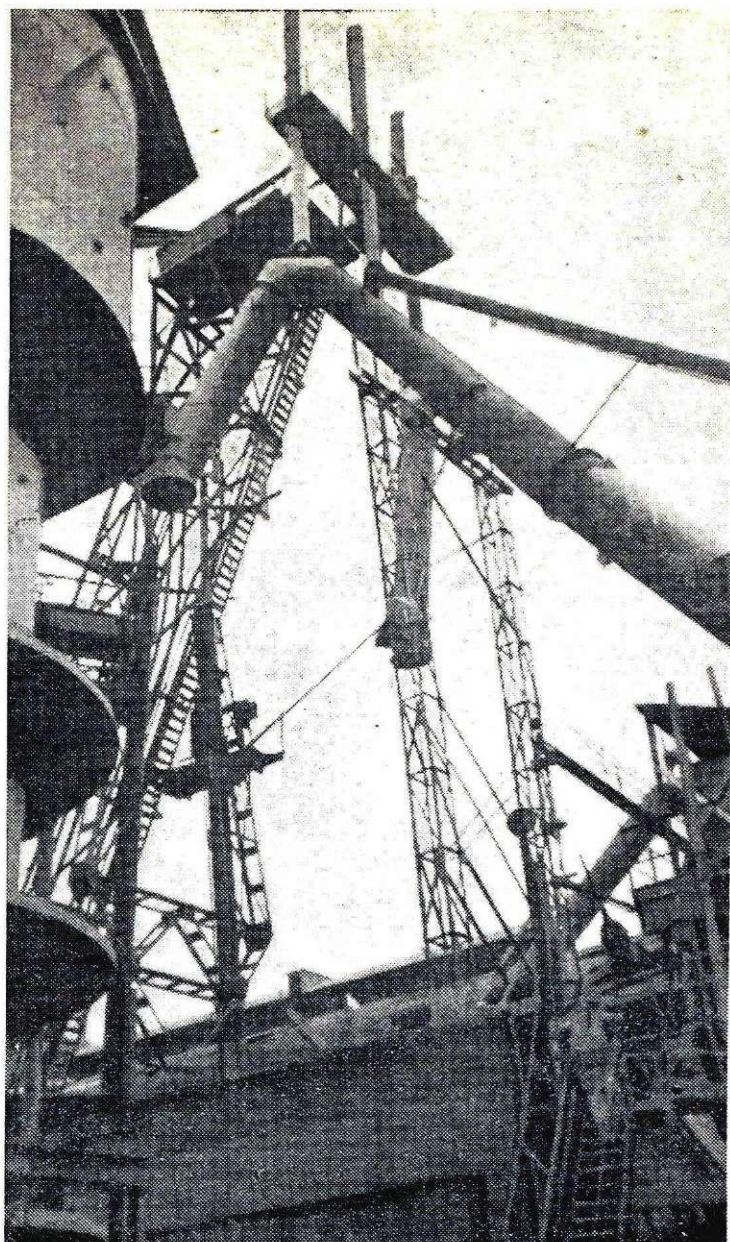
previsok, da bi se moral zmanjšati vsaj na 10%, t. j. za 3,14%. Nadalje se mora zmanjšati število bolovanj, ki znašajo skupno 5,14% na izpod 3%, kar smo v našem podjetju pred leti že imeli. Istotako se morajo zmanjšati izredno plačani in neplačani dopusti, nepravilni izostanki pa popolnoma odpraviti.

Nedvomno ima tudi stopnja strokovnosti posameznika velik vpliv na število zaposlenih. Strokovno razgledan proizvajalec bo svoje delo opravil boljše, hitreje in z manj truda. Za isto količino dela pa danes rabimo mogoče dva nekvalificirana ali priučena delavca.

Drug namen tega ukrepa je povečana proizvodnost dela na uro in moža. Na večjo ali manjšo proizvodnost dela ne vpliva samo število opravljenih ur delavcev, temveč tudi večji ali manjši izplen, ter tehnične izboljšave.

Iz tega kratkega pregleda je razvidno, da moramo iskati vzroke v pomanjkanju delovne sile predvsem znotraj naše Železarne. Vsi sestanki in razprave nam ne pomagajo nič, če ne bomo skupno z vsemi dela željnimi člani našega kolektiva, sindikalno organizacijo, organizacijo ZK, organi delavskega samoupravljanja in upravo podjetja odločno se lotili reševanja problema delovne sile, si prizadevali vzpostaviti pravilne normative za večjo proizvodnost in večjo varnost na delovnih mestih.

Predvsem pa moramo biti pri reševanju teh nalog dosledni in odkrito povedati, kdo je v tovarni preveč. To pa je vsekakor teže, kot reči personalcu, naj nekoga, ki je odveč, odpusti.

Nenavaden je pogled na plavž, ko mu manjka zgornji del

Ing. France Vilman:

Plavž št. 2 po dolgoletnem obratovanju obnavljajo

Že dalj časa je plavž št. 2 kazal velike napake in dotrajanost, tako da smo računali z obsežnim remontom v letošnjem letu. To pravzaprav ni več eden rednih remontov, ki sledijo približno vsakih pet let, temveč skoraj popolna obnova peči. Plašč je bil namreč prešibek za povečane zahteve in zakovice so odnehale na vseh živih. Peč se je začela premikati in samo zasilne bandaže so jo držale skupaj. Treba je bilo računati z odstranitvijo starega oklepa, plinolova in dela cevovodov ter njihovo obnovo, oziroma zamenjavo. Vsa dela so bila precej natančno vnaprej planirana in pripravljena.

Je bilo treba spustiti na tla poleg peči. Naslednje delo je bilo rezanje in odstranjevanje plašča, kar pa je šlo izurjenim monterjem hitro izpod rok. V petih dneh je bil oklep peči odstranjen do takzv. sedla. Istočasno so v spodnjem delu po odstranjevanju opeke prišli do preostalega strjenega železa, do takzv. »svinje«. Ta ostanek vedno povzroča velike težave, kajti treba ga je odtrgati z dna, dvigniti, nato prežagati na več delov in odstraniti. Letošnja »svinja« je bila zelo velika in sprijeta z dnom. Z delom pridnih rok, razstrelivom in kisikom je tudi to uspelo, čeprav nekaj kasneje kot po planu.

OD 13. MARCA DO 28. APRILA

V sporazumu z direkcijo in vodstvom visokih peči je bil določen datum ustavitve peči: 13. marec. Nekaj dni pred tem datumom so plavžarji zakladali dodatek manjavnosti rude, da bi s tem olajšali popolno izpraznitev taline iz peči. Zadnjo noč je peč dobila samo ovlažen koks in v petek popoldne ob 9.30 je bil zadnji prebod. Nato so peč izpihali in ob 10. uri zaprli dovod zraka. Z zgornjega dela so vložek v peči močili z vodo in tako začeli peč ohlajevati. Pri odprtinah za zračne šobe so začeli prazniti vsebino peči in nato razbijati in odstranjevati ostanke obzidave. Skupina montažnega oddelka je začela odstranjevati zgornji del peči s cevmi, vsipnim mehanizmom in podesti. Nekoliko težav je delala demontaža vsipne skleda, ki tehtala okrog 8 ton in jo

Sedaj sledi popravilo spodnjega in srednjega dela peči, nato pa montaža novega jaska in zgornjega dela ter obzidava peči.

Poleg opisanih del tečejo vzporedno generalna popravila vsipnih voz, mašilnega stroja, poševnega dvigala, čistilcev, plina, instalacij itd.

Kot rečeno, so dela zelo obsežna, zato je po načrtu določeno za njihovo izvršitev 45 dni. Planirano je ca. 55.000 delovnih ur. Načrt je bil izdelan na podlagi izkušenj prejšnjih remontov in praksa je pokazala, da so taki načrti realni in točni. Vsa dela so bila razdeljena na posamezne pozicije s predvidenimi roki in poraba časa. Od realizacije načrta bodo odvisne naloge sodelujočih, zato se vsi prizadeji zelo trudijo, da bi postavljeno nalogo izpolnili.

Stanko Ravnik:

Letošnji dohodek za 555 milijonov večji od lanskega

Pred kratkim je CDS sprejel okvirni finančni plan našega podjetja za leto 1959. Po tem planu bomo letos prodali za vrednost 30.425.000.000 din izdelkov; napram prejšnjemu letu je ta prodaja višja za preko 2 milijardi. Dohodek, ki ga bomo s to prodajo ustvarili, bo znašal 9.034.000.000 din in bo večji napram lanskemu letu za 555 milijonov. Nalogo, ki smo jo sprejeli s sprejetjem okvirnega finančnega plana, bomo morali reševati s skupnimi napor. Letos bo treba izdelati v naših plavžih 430 vagonov več surovega železa. Jeklarna bo morala viliti 1980 vagonov več jekla, medtem ko bodo glavni naporji preneseni na ostale proizvodne obrate. V valjarnah bodo morali izvaljati in obdelati 3000 t dinamo pločevine, 1000 ton trafo pločevine, 10.000 ton dekapirane pločevine, poleg proizvodnega programa ostalih valjarn, ki ni bistveno drugačen od lanskega leta. Posebno nalogo bodo imeli predelovalni obrati, ker bo treba letos izdelati 4100 ton patentirane žice, 11.000 ton valjanih trakov in 4000 ton oplasnih elektrod.

Če bomo izpolnili vse te premike v kvaliteto, zboljšali proizvodnjo plavža in jeklarne, so podane vse možnosti, da bomo uresničili postavljene naloge, zato je dolžnost slehernega izmed nas, na vseh delovnih mestih, da skrbimo, da bomo najkoristnejše uporabili predvideni koledarski sklad, z boljšo organizacijo dela dvignili proizvodnost, ker sicer obstoja nevarnost, da bo letos postavljena obveza le težko izpolnjena. V pomoč nam bodo količinski normativi, ki jih je DS sprejel istočasno z obvezo, vendar bo treba te količinske normative še obdelati in jih razširiti na posamezne kvalitete in dimenzije. Če bo to delo uspešno izvršeno, bodo podane možnosti, da bomo našo proizvodnjo sproti obračunali in tudi sproti odstranjevali vse ovire, ki bi eventualno nastajale. Za konec samo to, da je obveza, ki smo jo sprejeli za leto 1959, doslej največja, odkar obstoja naš kolektiv in je prav, da ob 90-letnici dosežemo največjo in najkvalitetnejšo proizvodnjo dosedaj.

Stane Tušar:

Z okrajne sindikalne konference

Konec marca je bila v Kranju 14. letna konferenca Okrajnega sindikalnega sveta, ki se je je poleg delegatov in številnih gostov udeležilo tudi veliko število vodilnih predstavnikov vseh družbenih organizacij v komun. Prisoten je bil tudi predsednik republiškega sindikalnega sveta, tov. Stane Kavčič.

Poročilo, ki ga je podal predsednik OSS Kranj, je sledila plodna in konstruktivna razprava, ki je težila predvsem za dviganjem življenjske ravni delovnega človeka in dviganjem storilnosti v podjetjih ter ustanovah. Načeto je bilo tudi vprašanje stabilizacije delovne sile, ki je, kot je razvidno iz pregleda, po raznih podjetjih kljub zapori delovne sile še vedno nestaljena. Vzrok za to je iskati v veliki meri pri kmečkih delavcih, ki jim je delo v industriji le postranska dejavnost. Za dvig storilnosti bi bilo potrebno posvetiti več skrbi delovnemu človeku in mu zagotoviti med delovnim časom tudi topel obrok, ki bi vsekakor povečal storilnost posameznega delavca.

Gradnja družbenega standarda in vprašanje stanovanj je bilo temelj razprave delegatov iz vseh občin. Stanovanjsko vprašanje je v naši komun, kot je razvidno iz lestvice spodaj, še vedno zelo pereče. Če pogledamo število prošelj, ki ležijo nerešene v stanovanjskih uradih po posameznih občinah, vidimo, da je porazno veliko v primerjavi s stanovanji, ki so v gradnji.

Občina	Število prošelj	Stanovanj v gradnji
Kranj	2531	323
Jesenice	1520	285
Radovljica	432	31
Škofja Loka	336	54
Tržič	499	69

Po anketah, ki so jih izvedli posamezni občinski sindikalni sveti, je v pretežni meri dana prioriteta gradnji stanovanj, potem sledijo ostale zgradbe družbenega standarda. Problem pa je nastal v občini Kranj, ki te ankete ni izvedla. Na konferenci je bilo iznešeno tudi vprašanje povišanja gradbenih stroškov, ki so v gradnji. Ta so včasih porasla tudi preko 20% in to samo zaradi pomanjkljivih predračunov oziroma pomanjkljivih načrtov. Često se namreč dogaja, da prihajajo ljudje z novimi predlogi in načrti za preurejanje prostorov, ko je stavba že skoraj gotova, kar seveda nuj-

no podraži gradnjo. Zaželeno je, da bi merodajni forumi, kakor tudi družbene organizacije posvečale temu vprašanju več pažnje. Poudarek razprave je bil tudi v izobraževanju delavcev-proizvajalcev in upravljalcev in to prek raznih seminarjev, tečajev in tovarniškega časopisja, ki zavzema vedno večji pomen v naši družbeni ureditvi.

Na podlagi iznešenih problemov razpravljavcev so bili sprejeti sklepi, ki bodo vodilo novemu odboru okrajnega sindikalnega sveta Kranj pri njegovem bodočem delu.

Nevidnost na prvo mesto!

Očka, vrni se zdrav domov!

Pred mesecem dni se je zopet zgodila smrtna nezgoda na plavžu. O tej stvari se ni več pisalo, ker se ni točnih poročil, kako je do tega prišlo. Ni znano, kje je vzrok, ugiba pa se eno in drugo. Naj bo že kakor koli, dejstvo je, da smo zopet izgubili življenje človeka, delavca, zaslužnega in marljivega.

Res je, da je delo v industriji težko, naporno in nevarno. Kljub vsemu temu, česar se vsi zavedamo, premnogokrat pozabljamo, da je treba previdnosti in zopet previdnosti. »Previdnost na prvo mesto« — to naj nam bo naše vsakdanje geslo. To naj bo vodilo vsem, ki so zaposleni v Železarni, tako delavcem, kakor uslužbenecem. Zlasti pa bi morali misliti na to in voditi posebno kontrolo o varnosti na delovnem mestu predstojniki, delovodje in predelavci. Za-

gotoviti varnost svojega dela in delovnega mesta naj bo prva skrb slehernega delavca, preden se pripravi k delu. Zlasti naj to velja za začetnike - novince, ki še ne poznajo nevarnosti okolja v težki industriji.

Kljub vsem ukrepom za preprečevanje nezgod in kljub vsem pravilnikom so nesreče pri delu še vedno tako pogoste, da bi se jih dalo s povečanjem previdnosti še zelo zmanjšati. Za preprečevanje nesreč je bilo vloženega že mnogo denarja in to za nabavo raznovrstnih zaščitnih sredstev, primernih za kakršno koli delo v našem kolektivu. Žal pa se ne more kupiti previdnosti delavca. To pa je tisto, o čemer se splača spregovoriti, kajti vedno, ob vsakem primeru, naj bo nesreča težka ali lahka, vedno pridemo ponavadi samo do sem, dalje pa bomo prišli šele takrat, ko bo pri ljudeh — delavcih obveljalo geslo »PREVIDNOST NA PRVO MESTO«.

Spoznajmo naše najstarejše

Štefan Nemec 40 let v naši Železarni

Gornji prostori Kazine. Svečano pogrnjene mize, za katerimi so sedeli nasmejani jubilarji v družbi svojih žena.

Svečanost je otvoril predsednik CDS tovariš Franc Gašperin. Nato je glavni direktor ing. Matvez Hafner imel kratek nagovor, v katerem se je tovarišem, ki so poštvalno delali 40 let in tistim, ki so lansko leto šli v pokoj, zahvalil za njihovo delo v našem kolektivu, obenem pa dal priznanje njihovim ženam, ker imajo tudi te zasluge za dol-

gotrajno delo svojih mož. Nato je sledila podelitev diplom in nagrad. Vsak je dobil denarnico, kjer je bilo vloženih toliko tisočakov, kolikor službenih let je dopolnil posameznik. Štiridesetletnikom je še posebej tovarišica iz sekretariata pripela na prsi rdeč nagelj z jubilejno značko.

V imenu jubilarjev se je zahvalil tovariš Andrej Pleš, ki je v kratkem opisal prehojeno pot. Nato je zaigral orkester in zavrteli so se v taktu valčkov in polk, pa tudi modernih komadov ni manjkalo.

Vsi so bili srečni, slavlje je potekalo v zelo prijetnem razpoloženju ob plesu in pomenkih pozno v noč.

40 let zaslužnega dela v našem kolektivu je slavilo 19 železarjev — veteranov

VARNOST

Težko in naporno je delo jeklarjev in livarjev, ki ga opravljajo dolga leta, preden odidejo v zaslužni pokoj. Mnogo je takih, ki ne dočakajo zaželenega počitka po napornem, dolgoletnem delu. Njihovo delo je namreč tudi zdravju škodljivo in prenekatere poklicne bolezni so stalne spremljevalke železarjev.

Delo, ki ga opravlja delavec na sliki, je še prav posebno škodljivo in skoraj vsak delavec pri tem delu oboli za nevarno poklicno boleznijo, ki jo poznamo pod izrazom »silikoza«.

Z raznimi tehničnimi pripomočki in zaščitnimi sredstvi je moč to bolezen, če že ne popolnoma preprečiti, vsaj omiliti, kar je vsekakor že pot k uspehu. Delavec na sliki pa se ne strinja s tem — morda se miti ne zaveda, kako težko ozdravljiva je ta bolezen.

Verjetno bo, ko bo videl to sliko, sprevidel svoje nepravilno ravnanje.

Z okrajne sindikalne konference v Kranju

Andrej Dolinar:

BODIMO TAKTNI! Za mojstre in vodilne ljudi

Takt je med najbolj zanesljivimi merili človeške uglašenosti in kulture. Pokaže se v glavnem kot vzdržljivost, neopazna pozornost, obzirnost in to posebno napram ljudem, ki se počutijo negotove ali so v neprimerni. To ni prirojen dar, kot trdijo mnogi, da bi opravičili lastno netaktnost, temveč premišljena in stalna vaja jemati v obzir čustva in razpoloženje svojih bližnjih.

Velik pomen te sposobnosti se kaže na vseh področjih, kjer so in se ustvarjajo novi odnosi med ljudmi.

Kdaj je človek takten?

Človek ima toliko več takta, kolikor bolj je razvil svoje sočustvovanje z drugimi, to je svojo socialnost.

Tenkočutni ljudje so oni, ki se znajo živeti v duševnosti svojih bližnjih, laže uganejo in vedo, kaj jim je storiti v dani situaciji, kakor pa čustveno topi, katerim je potrebno več učenja in vaje, da si pridobijo primerno gotovost v stiku z ljudmi.

Vsak človek ima v svoji duševnosti nevidne pregrade, katere sam običajno manj pozna kot drugi. Zave se jih šele takrat, ko jih nekdo prekorači, ali pa se jih ravno dotakne. Čim bolj je občutek za takt razvit, tem pravilneje ve posameznik, kje se te meje nahajajo pri drugih ljudeh, odnosno spozna, če jih je že morda nehoti prešel.

Kaj je to pomanjkanje takta?

Pomanjkanje takta je večinoma samo znak nesposobnosti prepoznati, kako na nekoga deluje slabo obnašanje, ali neumestne pripombe. Zelo pogosto pa take netaktnosti izražajo slabo prilagajanje na družbo, pomanjkanje samozaupanja, s tem pa močno povečano težnjo, da bi se človek vzdignil nad druge.

Primeri iz življenja

Nekateri ljudje prav iščejo priliko, da lahko drugim prav brez potrebe povedo kaj neugodnega, neprijetnega, samo, da jih zmedejo in s tem sebi začasno ustvarijo občutek navidezne premoči. Netaktno je nekoga opominjati na pomanjkljivosti, za katere ni kriv.

Med netaktnosti spadata tudi vsiljivo laskanje in pretirana obzirnost. Imamo ljudi, ki zamolče vsako, pa tudi opravičljivo kritiko, ker žele vsem pokazati svojo naklonjenost in biti vsem simpatični. Drugi spet s pravim užitek izražajo svoje neugodno mišljenje o drugem, ker žele s tem pokazati, da so pogumni in iskreni. Nekateri so celo ponosni na svojo neotesanost in smatrajo negovanje takta za zastarelo. Običajno pa prav ti pričakujejo od svojih bližnjih posebno obzirnost in takt.

Človek, ki ima takt, se ne izmika dati potrebnih opozoril in navodil, vendar to dela med štirimi očmi. S tem opominjani občuti dobre namene človeka, ki se sam zaveda svojih lastnih pomanjkljivosti in ne reče več, kakor mu kot iskren tovariš ne more zamolčati.

Zaključek

To sposobnost naj bi razvijal vsakdo, predvsem pa jo mora razvijati mojster in vsak vodilni človek! Ali se strinjate, da sposobnost vodenja vključuje tudi to lastnost?

Marjan je bil premeščen na novo, boljše mesto. Vsi njegovi kolegi so mu ob tej premestitvi iskreno čestitali. Pa ga vpraša eden izmed kolegov: »Povej no, Marjan, kaj si pravzaprav delal, da si tako napredoval?«

Marjan mu smehljaje odgovori: »Nič. In to zelo dolgo!«

Testiranje pomaga k odkrivanju sposobnosti posameznih delavcev

Kaj je novega v obratih?

Ing. Matevž Hafner:

Kakšna je ORGANIZACIJA NAŠEGA PODJETJA?

Železarna Jesenice je s svojimi 125.000 tonami surovega jekla pred vojno bila največja jugoslovanska železarna, saj je proizvajala 53 % celokupnega jekla. Danes pa z 291.000 tonami proizvaja le še nekaj nad 26 % skupnega jekla, po perspektivnem planu pa bo 1971 le-ta proizvedla s 400.000 tonami po količini le še okoli 13 % surovega jekla v državi. S tem se pa važnost naše železarne za Jugoslovansko gospodarstvo nič ne zmanjša, ker bo po vrednosti svojih proizvodov, če bo izvršila potreben kvaliteten premik, v odstotku mnogo višja. Vendar nam ti podatki kažejo pot, katero naš kolektiv mora iti, to je pot v spremembo in izboljšanje kvalitete.

Novi železarni v Zenici in bodoča v Skoplju bosta imeli večje proizvodne agregate in s tem

možnost večje produktivnosti. Zato je pri nas poleg borbe za kvaliteto borba za povečanje produktivnosti druga najvažnejša naloga, če bomo hoteli obdržati renome, če že ne največje, pa vsaj najboljše železarne v Jugoslaviji.

Tako kvaliteta kot dobra produktivnost pa zahtevata dobro organizacijo dela, razčiščene dolžnosti, odgovornosti in pravice posameznih organov in delovnih skupin kakor tudi posameznika. Organizacija Železarne Jesenice je že pred vojno kazala določeno zaostajanje za organizacijo podobnih podjetij v svetu. Po osvoboditvi se je v okviru Generalne direktije črne metalurgije iskalo pravo obliko, a se je zaradi prevelikega centralizma ni moglo najti. S sproščanjem in stalnim povečevanjem področja upravljanja po proizvajalcih pa

se je pokazala nujna potreba izdelave nove organizacijske sheme za našo železarno. Prvi koraki so bili napravljeni že pred nekaj leti s povezavo nekaterih obratov v skupine, vendar pa zadeva ni bila izvedena do konca, ravno tako tudi niso bile utrjene vezi teh skupin z ostalimi organi v podjetju, čeprav je bila osnovna linija pravilna.

Zaradi nedoslednosti v organiziranju in pa zaradi takratnega načina ustvarjanja plačilnega sklada in ostalih skladov ni bilo mogoče obratnim delavskim svetom dati prave materialne podlage in prenesti nekaterih kompetenc centralnega delavskega sveta in upravnega odbora na obratne delavske svete. Izdelan je predlog organizacije železarne, ki upošteva njen nadaljnji razvoj premika in kvalitete in prenosa nekaterih obratov in ki

dovoljuje istočasno odgovarjajočo organizacijo vseh vzporednih služb podjetja kot so knjigovodstvo, personalna služba, priprava dela, evidenca in statistika, kvaliteta kontrola itd. Osnova te organizacije je razdelitev tovarne v štiri obratne ekonomske enote:

1. Topilniški obrati,
2. Valjarniški obrati,
3. Predelovalni obrati,
4. Pomožni obrati.

Vsaka taka obratna ekonomska enota bi imela svoj obratni delavski svet, ki bi imel določene sedanje kompetence Centralnega delavskega sveta in

upravnega odbora kot na primer določanje delovnih mest, sprejemanje norm, reševanje programa za vzdrževanje itd. Ustvarjanje obratnih ekonomskih enot je nujno potrebno, če se hoče začeti z ustvarjanjem sredstev za osebni dohodek na osnovi obračuna po enoti proizvodnje. Obračun po enoti proizvodnje, kjer je bil pravilno uveden, se je pokazal kot sistem nagrajevanja, ki daje boljši zaslužek res onemu, ki je doprinesel k povečanju produktivnosti.

Predlog organizacije je sedaj v razpravi pri strokovnih organih in bo v najkrajšem času predložen v razpravo kolektivu.

Miroslav Noč:

Remont valjarne 2400

V pečeh je ugasnil plamen in valjično ogrodje valjarne 2400 stoji razgaljeno, osvetljeno od pomožnih svetilk.

Upognjena telesa ležejo v peči. Roke neumorno polnijo »ladje« z izgorelo opeko in žlindro. Ze drugi dan morajo v peč, da se stara izžidava pravočasno odstrani in peč pripravi za novo zidanje.

Prvi pogled daje vtis neurejenosti. Vseposod so razstavljeni deli strojev, sodovi olja, orodje, demontirani dvizni mi-

zi na visokih podstavkih in cel vlak ladij, raztresenih po prostoru. Sedaj lahko ugotoviš, da ni enostavno razporediti toliko predmetov dovolj smotno. Na strojih, v kanalih in jaških na žerjavih se zdijo ljudje manjši kot so v resnici; človek bi dejal: mravljišče, kjer ljudje — mravlje, oblečeni v naoljene, umazane in prepotene obleke, nikoli ne mirujejo.

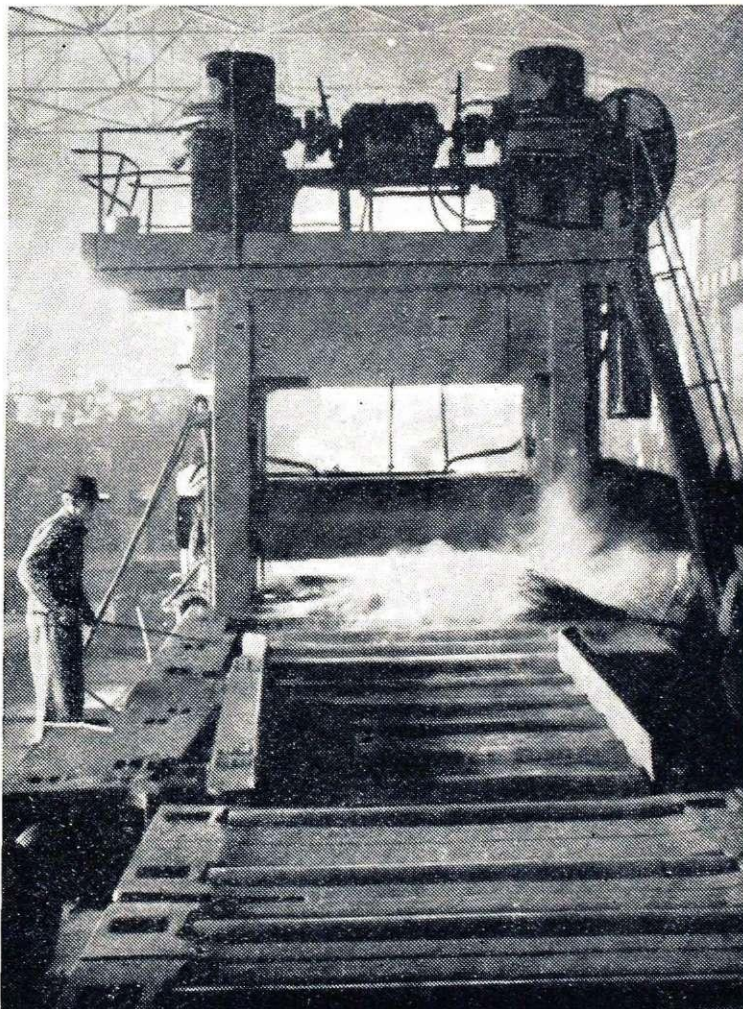
V tem remontu so bile uspešno izvedene nekatere izboljšave po idejah delavcev: vseh deset

let obstoja valjarne smo odstranjevali škafo izpod valjnične pred potisno pečjo tako, da je moral delavec kleče izmetovati škafo. To delo je bilo silno naporno in zamudno. Izdelali smo dostop pod valjnično skozi poseben jašek in hodnik. Na koncu hodnika točno pod valjnično je nameščen zaboj na kolescih, v katerega se steka škafo. Zaboj se prazni s pomočjo žerjava. Ta izboljšava bo predvsem odpravila naporno nedeljsko čiščenje.

Na dviznih mizah je predstavljajo ročno mazanje ležajev grebenastih valjev poseben problem, ker nikoli ni bilo dovolj intenzivno. Vsake 4 ure smo med obratovanjem dolivali olje, kar je pa predstavljalo nepotreben zastoj. Predvsem po za- slugi prizadevanja dežurnega ključavničarja Čarnija Ludvika, sta se montirali na mizi črpalki za mast in uredilo centralno mazanje ležajev grebenastih valjev. Pogon črpalk je prirejen preko ekscentra od glavne pogonske gredi na mizi. S tem smo za korak bliže naši želji, da uvedemo centralno mazanje vseh ležajev na dviznih mizah. To dodatno avtomatsko mazanje bo prispevalo k daljši življenjski dobi čepov grebenastih valjev in manjši obrabi ležajnih blazin.

Izvedenih je še več drobnih izboljšav, n. pr. ureditev avtomatske kontrole pretoka olja na grebenjakih, preureditev nekaterih žerjavnih kabin, ureditev komandnega mesta mojstrov proge in drugo.

Remont je močno spremenil izgled naše strojnice. Po čiščenju in pregledu ležajev je bil glavni motor in Scherbius pogon prebarvan v rdeče-modri kombinaciji. Prav tako je na novo prebarvana krožna peč, Wellman vkladalnik in grebenjaki.

To ogrodje na 2400 stisne med svojimi valji s truščem razbeljeno bramo in jo stanjša v pločevino določene debeline

Posebna skupina ključavničarjev je izvedla veliko popravilo na ravnalnem stroju. Vsi elementi, ki neposredno služijo ravnanju, to je delovni valji, oporni valji in sklopna vretena so bili izmenjani. Tega popravila so najbolj veseli ravnalci, ker je bilo upravljanje izrabljenega stroja silno težavno in kvaliteta ravnanja ni bila zadovoljiva. Zadnje dni so se zaključevala zidarska dela na pečeh. Izvede-

ne so bile vse priprave za uporabo profilnih bram na potisni peči v svrhu čiščenja dna peči med obratovanjem.

Sedaj je moč oceniti opravljeno delo in analizirati organizacijske slabosti ter pomanjkljivosti v zvezi s pripravo rezervnih delov.

Brezhibno obratovanje valjarne po remontu je najboljšje priznanje vzdrževalcem in vsem, ki so pri remontu sodelovali.

DRAGI BRALCI!

Sodelujte v „Železarju“ in pošiljajte prispevke uredništvu!

Stanovanjski problem je v našem mestu pereč in kritičen. Glavni investitor gradenj Železarna Jesenice se trudi, da bi svojim delavcem zagotovil primerna stanovanja. Gradnja osmorčkov Podmežakljo je zaradi mile zime dobro napredovala, tako da so bloki že v zaključni fazi dela. Zaslugo za to pa imajo tudi železarji, saj so nekateri opravili pri teh delih veliko število delovnih ur

DIT nam javlja:

Ing. Oskar Kürner:

Z občnega zbora Društva inženirjev in tehnikov

Marca t. l. je bil v prostorih Kazine občni zbor občinskega društva inženirjev in tehnikov. Navzoč je bil predsednik občinskega ljudskega odbora, tov. Treven, glavni direktor ing. Hafner Matevž in prek 100 članov. Po pozdravnih besedah je podal poročilo predsednik DIT, tov. Odlasek Ciril. Poudaril je, da je odboru s primernim načinom dela uspelo bolj ali manj zadovoljivo izvesti sprejete naloge. Te so bile:

Mobilizirati članstvo za aktivno delo v društvih in doseči medsebojno družbeno-stanovsko povezavo.

Nuditi članstvu prek predavanj in filmov čim večje možnosti za strokovno izpopolnjevanje.

Povezati se s političnimi in gospodarskimi krogi naše občine in sodelovati z našim članstvom pri urejanju splošnih komunalnih vprašanj ter družbenega standarda.

Pritegniti v naše vrste čim več članov in to tudi takih, ki so na vodilnih delovnih mestih ter jih vključiti v naš strokovni in družbeni program.

Povezati se z Ljudsko tehniko in Mladimi proizvajalci ter jim pri delu nuditi čim izdatnejšo pomoč.

Zaradi neaktivnosti dela članstva te naloge niso bile v celoti izpolnjene, kot bi bilo želeli. Kaže, da se je delovanje društva vseeno premaknilo z mrtvega tira in, da bo naslednje leto še bolje, čeprav se je že letos pokazal lep napredek napram prejšnjim letom.

Društvo ima sedaj 5 sekcij: metalurško, strojno, elektro, gradbeno in kemijsko. Poleg tega je v občinskem DIT Jesenice vključeno še društvo varilne tehnike in društvo livarjev.

Delo v posameznih sekcijah je imelo namen članstvo strokovno usposobiti.

Metalurška sekcija, najmočnejša, je imela 10 predavanj in diskusijskih večerov ter eno strokovno ekskurzijo.

Strojna sekcija je dala pobudo za izdajanja tehnične strokovne priloge Železarja. Imeli so štiri predavanja in predvajali več strokovnih filmov. V organizaciji Ljudske tehnike pomagajo s predavanji in filmi. Organizirali so dobro uspešo ekskurzijo v ladjedelnico »3. Maj« in hidrocentralo Vinodol.

Elektro sekcija je imela 4 debatne večere o najnovejši literaturi in 2 predavanja. Po zaslugi njenih članov je uspelo na Jesenicah ustanoviti »Elektrotehniško društvo«, v katerem so vključeni vsi elektro inženirji, tehniki, električarji in monterji.

Kemična sekcija je imela tudi 4 strokovne sestanke, kjer so ob-

ravnali novejšo literaturo in reševali svoje strokovne probleme. Gradbena sekcija. Z delom se ne morejo pohvaliti in jih ne opravičuje niti stalno menjanje njenega predsednika.

Društvo livarjev je organiziralo tečaj mladih livarjev, ki je trajal 9 dni in petdnevni seminar s temo »Napake pri litju«. Predložili in izvedli so že več novatorskih predlogov.

Društvo varilne tehnike. Delo v društvu je bilo zelo razgibano. Organiziranih je bilo 8 predavanj varilskih strokovnjakov iz Zavoda za varjenje v Ljubljani. Specialnih varilnih tečajev v Ljubljani in v Mariboru se je udeležilo 10 članov. Imeli so strokovno ekskurzijo in organizirali so osnovni varilni tečaj za obločno varjenje, katerega je absorviralo 25 delavcev Železarne Jesenice.

Članstvo DIT sodeluje pri izdajanju »Biltena tehnične dokumentacije«. Bilten prinaša v kratkih izvlečkih vse, kar utegne koga zanimati, iz strokovnih revij, ki prihajajo v našo knjižnico.

Za delo s komuno so bile imenovane še posebne komisije kot: komisija za gradnjo kopalnice, za urbanistiko in za šolstvo. Za razgibanje kulturnega življenja je poleg zabavnih večerov pozdraviti pobudo, da prirejajo mesečno koncerte klasične glasbe, ki se ga lahko udeleži vsak član kolektiva. Uspeh je bil prav nepričakovan.

Po poročilu predsednika se je razvila živahna razprava, v kateri je sodeloval tudi glavni direktor, ing. Hafner Matevž. Razprava je pokazala velik interes članstva za strokovno delo, pa tudi za družabnost v okviru DIT. Splošno mne-

To so naši upokojenci — dolga leta so delali v železarni

Še in še nam primanjkuje STANOVANJ

Tone Pintar:

Zadnja zima ni bila ostra ter je omogočila, da so se gradbena dela nadaljevala prek vse zime. Celotna gradbena dejavnost, ki jo investira in vodi naša Železarna, pa tudi občina, je v letu 1958 do 1959 postala zelo obširna. Zavest jeseniškega železarja je omogočila, da se pri delitvi sredstev, ustvarjenih z delom, velik njihov del usmerja v izboljšanje družbenega standarda, predvsem v gradnjo stanovanj. Poleg stolpnih in blokov na Plavžu je na Jesenicah vse polno gradbišč, kjer pridne roke gradbenih delavcev grade bodoče tople domove našim delavcem. Ne sme se pa prezreti truda naših sodelavcev, ki tudi sami v svojem prostem času pomagajo pri gradnji. Zakaj delajo? Zato, da bodo čimprej prišli do čeprav skromnih, a vseeno človeka dostojnih bivališč. Vsi ti naši delavci se prav dobro zavedajo, da se ni možno izveči iz vlažnih kletnih stanovanj samo s čakanjem, kdaj bodo na vrsti ob delitvi ključev stanovanj v blokih in stolpnih. Sami so poprijeli za delo, da si s tem pridobijo stanovanja. Kdo pa so ti ljudje? Predvsem so to mlajši tovariši, naši plavžarji, martinari, žičarji, ki živijo zdaj v barakah, polnih prepaha, v kletih in podstrešjih, zopet drugi, ki živijo po samskih domovih, ločeni od svojih družin, oropani družinske sreče.

Gradbišče Podmežakljo je zopet zaživelo. Štiriinšestdeset tri- in štiričlanskih družin bo imelo ob dograditvi svoje domove. Prvi trije osmorčki že stojijo in so dela v zaključni fazi. Za te prve zgradbe so graditelji pri izkopih temeljev, kleti, kanalizacije že napravili preko 3000 ur dela. Četudi nismo povsem zadovoljni s potekom del podjetja, lahko trdimo, da na Jesenicah do danes še nismo v tako kratkem času zgradili stanovanjskih stavb. Na vsak način se splača tako za graditelje kot

tudi za interenta izvajati takšen način gradnje ob pomoči samih bodočih stanovalcev. Še posebej pa je to ugodno zato, ker obveza bodočih stanovalcev obsega tudi ureditev prostorov okrog zgradb, kar je posebno pereče pri ostalih gradnjah do danes. Vse novozgrajene stanovanjske kolonije še vedno nimajo urejenih okoliških prostorov. Priporočljivo bi bilo, da bi se za to ureditev poslužili oziroma da bi organizirali prostovoljno akcijo, kar bi stanovalci gotovo z razumevanjem in odobravanjem sprejeli.

V bodoče bi bilo potrebno in zaželeno, takšne in podobne akcije za sodelovanje stanovalcev samih pri gradnjah še razvijati in razširiti. S tem se omogoča hitrejšo gradnjo, vzpodbuja h kolektivne-

mu delu in stanovalci kot celota bolj vrednotijo s svojo udeležbo na upravičenost do stanovanja, kot tudi bolj cenijo napore skupnosti (ki daje pri teh gradnjah levji delež) za omilitve težkih stanovanjskih prilik naših delavcev.

K takoimenovanim načinom gradenj pa lahko v veliki meri prispevajo tudi vsi zainteresirani sodelavci s svojimi pobudami, predvsem v tem, kakšne oblike naj bi se izvajale, da samo gradnjo pospešimo, pocenimo in oblikujemo takšne tipe stanovanj na Jesenicah, katera bi najbolj ustrezala našim delavcem. S tem pa tudi lahko najbolj učinkovito odpravljamo posamezne anomalije pri gradnji, tako v pogledu velikosti kot tudi opremljenosti stanovanj.

Kaj je urega v obratih?

Razgovor o plavžu 2

Mrzla in ožgana stoji peč številka II. po napornem, dolgotrajnem delu. Tisoče ton dragocenega grodlja je pretopila, preden je odpovedala. Remont je. Treba jo bo obnoviti — renovirati. Sodelavec našega časopisa je poprosil šefa plavžarske grupe — ing. Poharja — za kratek intervju.

Koliko časa je po načrtu predvideno za remont VP II?

»Načrt trajanja remonta je določen na petinštirideset dni. To pa zaradi tega, ker so remontna dela na VP II znatno teže izvedljiva, kakor pri visoki peči I., kjer je bil zadnji remont izveden v štiriinšestdesetih dneh. Poleg zamenjave plašča, bomo morali zamenjati tudi vsipni zaklop,« je pojasnjeval ing. Pohar. »Peč bomo porušili od sedla pa vse do zveznega cevovoda, česar pri remontu VPI nismo storili.«

2. Ali je remont VP II v načrtu za letos in za koliko ton se bo zaradi remonta znižala proizvodnja grodlja?

»Remont VP II je bil v načrtu že v mesecu septembru minulega leta, vendar je bil preložen na 1. april letos. Ker pa je peč kazala znake skrajne iztrošenosti, smo jo morali 14. marca ustaviti. Remont je bil preložen na letos v glavnem zaradi velikih potreb visokopečnega plina. Proizvodnja grodlja bo zaradi poprave v letošnjem letu nižja od 7500 do 8000 ton.«

3. Kaj je podjetje ukrenilo, da bo martinarna lahko nemoteno obratovala?

»Potrebne zaloge grodlja so bile nabavljene že lansko leto. Na dan ustavitve peči je bilo na zalogi 5500 ton grodlja. Sklenjena je tudi pogodba z Železarno Ilijaš, da nam dobavi do 1. aprila letos 2500 ton grodlja. Ker pa se pričakuje, da pošiljka ne bo pravočasno dospela, je martinarna znižala vložek grodlja na račun povišanja starega železa.

4. Kako so potekale tehnične priprave za remont?

»Vsi deli, ki smo jih namerali izmenjati, so bili izgotovljeni že lansko leto. Zadnji teden, preden smo peč ustavili, so jeli postavljati montažne igle, ki podpirajo zvezne cevovode sedaj, ko je zgornji del peči odstranjen.

Poleg tehničnih mer so bile izvedene tudi organizacijske. Točno je bil določen čas posameznih del pri popravi in časovno zaporedje faz. Planirane ure so istočasno tudi normne ure za sodelujoče. V celotnem remontu je po načrtu 27 delovnih faz.«

nje članstva je bilo, da je bilo delo odbora dobro in uspešno, in da je treba s takim načinom dela nadaljevati.

V bodoče bodo predavanja in strokovni posveti, kar bo pravočasno objavljeno, tako da se bo lahko udeležil vsakdo, ki ga dotična stroka, oziroma tema izrecno zanima.

▲ Pri remontu plavža sodelujejo tudi varilci

Seminar železarske mladine

Mladinski komite v naši Železarni je organiziral politični seminar, ki ga je obiskalo okoli 40 mladincev. Naloga seminarja je bila, da bi se sleherni aktiv spoznal s političnim, gospodarskim in kulturnim delom naše države oziroma občine. Obiskovalci seminarja so poslušali naslednja predavanja: Nasprotja med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo, Gospodarski in negospodarski proračun naše občine, Gospodarsko stanje v naši Železarni, predavanje o proračunu in obračunu v naši Železarni itd. Člani seminarja so bili z navedenimi temami zelo zadovoljni.

Jože Vindišar

Avtoportret risarja

Bojan Čebulj O spomin na Djura Djakoviča

Slavna premiera Čufarjevega gledališča s Potrčevo dramo »Zločin« ni samo namenjena uvodni proslavi 40-letnice ustanovitve zmagovite Komunistične partije Jugoslavije v jubilejnim tednu, temveč bo tudi skoraj do dneva točno sovpadla s 30-letnico tragične in herojske smrti sekretarja SK KPJ Djura Djakoviča. Drama »Zločin« je kronika zadnje poti revolucionarja Djura Djakoviča in njegovega tovariša Nikola Hečimoviča.

Ob 6. januarju diktaturi 1928. leta je kraljevo-čaršijski režim napel vse sile, da do kraja uniči revolucionarno delavsko gibanje, ki se je v pogojih vedno bolj naraščajoče gospodarske in socialne krize vse bolj zgoščalo. Sedež CK KPJ je bil na Dunaju, kamor so se zatekli pred terorjem ali bili izgnani vodilni komunisti. Vse zveze in tudi njihova pot v domovino je vodila samo čez ilegalne kanale na meji. Ustanovljena je bila organizacija Rdeče pomoči, ki je zlivala sredstva za najnujnejšo pomoč brezposelnim in stavgajočim ter njihovim družinam. Ostra borba s protiljudskim režimom je narekovala tudi Djuro Djakoviču, da je kljub težkim pogojem najgloblje »ilegale« osebno posegel v revolucionarni boj delavskega gibanja.

Po ilegalnem prestopu meje mu je skoraj dve leti uspevalo, da je ušel vsem policijskim zankam, čeprav njegova navzočnost v Jugoslaviji ni ostala skrita. Šele izdaja in skrbno pripravljen načrt sta policiji omogočila, da je bil Djuro Djakovič aprila 1929 skupno s sekretarjem Rdeče pomoči Nikolo Hečimovičem aretiran. Obsodba je bila pripravljena že vnaprej, smrtna obsodba proti vsem zakonitim postavam — zločin! Protiljudski režim je v prepričanju, da bo z najnižkotnejšo likvidacijo sekretarja CK KPJ, zadal smrtni udarec vsemu delavskemu gibanju in se ni ustrašil tudi najograbnejšega zločina. Djura Djakoviča in Hečimoviča so čez nekaj dni po dolgotrajnih zasliševanjih in najstrahotnejših mučenjih pod pretvezo, da sta skušala bežati, ustrelili tik ob avstrijsko-jugoslovanski meji.

Izmučena, žejna in lačna so ju iz Zagreba vlekli z vlakom do Maribora, od tam pa peš do meje pri St. Ilju, češ, da bosta pokazala illegalni prehod čez mejo. Vsa mučenja in junaško smrt je Djuro Djakovič preстал s ponosom doslednega komuniste, predanega revolucionarja-delavca in človeka izrednih karakternih kvalitete.

Njegova herojska smrt je bil vse prežgaden krvavi davek tlačenege

delavskega ljudstva, toda tudi svetel vzgled in plameteča iskra v nadaljnjem boju v osvobodilni vojni in zmagoviti ljudski revoluciji. To, že v ljudsko izročilo predano tragično, toda ponosno zgodbo smrti Djura Djakoviča, je po pripovedovanju prič in nepopolnih zapiskih iz arhivov Zagrebske policije, ki je razumljivo skušala zakriti in ponarediti resnico o svojem zločinu, že umetniško upodobil Ivan Potrč v romanu »Zločin«, ki je tudi služil kot predloga za dramsko kroniko. Zgodba je ostala med ljudmi, umetnikova misel ji je vdihnila novo pretresljivo podobo, za zmerom pa bo ostala skrita vsa čista in strašna resnica, ki jo je herojsko pretrpel edini in sam Djuro Djakovič. Toda vedno bo ostal svetel lik delavca-revolucionarja, ki je že pred 30 leti znal umirati s čisto in neomajno vero v borbi delavskega razreda za uresničitev vseh tistih proletarskih ciljev, ki bodo postali prej ali slej tudi živa resnica.

Uprizoritev Potrčevega »Zločina« v Čufarjevem gledališču v jubilejnih dneh 40. letnice ZKJ, ne bo samo oddolžitev spomina revolucionarja Djura Djakoviča ob 30-letnici njegove smrti, temveč tudi vsem tistim znanim in neznanim herojem-komunistom, ki so v 40 letih obstoja svoje komunistične partije žrtvovali vse svoje sile, moči, znanje in tudi življenja zato, da bo nekoč delovno ljudstvo zaživelo svetlo in srečno življenje. Prve zmage so že izbojevale in jugoslovansko delovno ljudstvo si na čelu s svojo ZKJ samo kuje svojo bodočnost. Junaška in zmagovita preteklost, ožarjena tudi s herojsko krvjo sekretarja CK KPJ Djura Djakoviča, pa je porok za zmage tudi v bodočnosti.

Železarska mladina na seminarju

Ženski Železar

Pravilna prehrana - zdravje + delovna sposobnost = osebno zadovoljstvo

Daleč so časi, ko so ljudje poznali in mogoče tudi upoštevali preprost ljudski rek, da prazna vreča ne stoji pokonci. Kdo ve, v kateri glavi se je porodila ta domislica? Kakor pa je preprosta, je obenem, lahko rečemo, tudi življenjsko zrela. Iz nje vidimo, da so ljudje že od nekdaj opozarjali na prehrano. Razumljivo pa so jo jemali po svoje, primitivno, in še danes je brez dvoma pozornost ki gre prehrani, pomanjkljiva.

Kaj naj bi vedela vsaka gospodinja o prehrani? Pa ne samo gospodinja! Odveč ne bi bilo nobenemu dekletu, ali moškemu.

Ni vseeno kdaj, kaj in kako jemati.

Najprimerneje je, če vsebuje naša prehrana pet obrokov dnevno, po možnosti redno. Gotovo je zajtrk eden izmed glavnih obrokov. Človek, umsko ali fizično zaposlen, ki pride zjutraj iz nepoučenosti ali malomarnosti na delo z nezadostnim, ali celo brez zajtrka,

mogoče niti ne opazi, da se pri delu ne more dovolj zbrati in ne more biti pazljiv. Hitro se utruja, lakota pa občuti šele, ko njegova delovna sposobnost že pade. Zaradi vsega tega naj bi bil zajtrk res izdaten. Vseboval naj bi polnovredna živila, kot so mleko, ovseni kosmiči, jajca, sir, sladkor, meso, kruh (bolje črn) itd. V tej zbirki lahko dobi vsakdo za svoj okus nekaj, kar mu bo nudilo lahek in izdaten zajtrk. Žal pa je to premnogim zaradi neurejenih razmer otežkočeno, da celo nemogoče. — Prav zato bi bil topel obrok, ki bi ga pripravljali v Železarni, nadvse potreben. Nepravilno bi bilo in zgrešeno, če bi ga ljudje jemali kot nadomestek za zajtrk ali celo kosilo. Topel obrok naj bi bil res le malica oz. vmesni obrok, ki je, najsi bo dopoldne ali pa popoldne, potreben bolj, kot smo se tega zavedali včasih.

S to ugodnostjo bi bile dosežene obojne koristi, tako Železarne, kot

uslužbencev. Možna bi bila večja storilnost, boljše zdravstveno stanje osebja, število nesreč bi bilo manjše itd. Predvsem pa bi bilo to v veliko pomoč zaposlenim ženskam, ki jih po vsem naporu službe čaka doma še kuhanje kosila in delavcem, ki stanujejo daleč, ali se vozijo na delo iz drugih krajev. Če bi osvojili ta način prehranjevanja in imeli obenem izdatno kosilo in večerjo, lahko tudi skromno, bi bilo dosti manj bolezn.

Ob koncu še to. Pri jedi se priporoča mir. Poskusite pozabiti na skrbi in delo, ki vas čaka. Tako vam bo bolj teknilo in več zaleгло.

Držite se vsega tega in delo bo uspešnejše. Nudilo vam bo zadovoljstvo, to je pa zopet važen pogoj za zdravje.

T. S.

Stane Tušar

Ženska delovna sila

V naši Železarni je kljub specifičnosti težke industrije zaposlenih prek 900 žena. Od teh je dve tretjini delavk in ena tretjina uslužbenk.

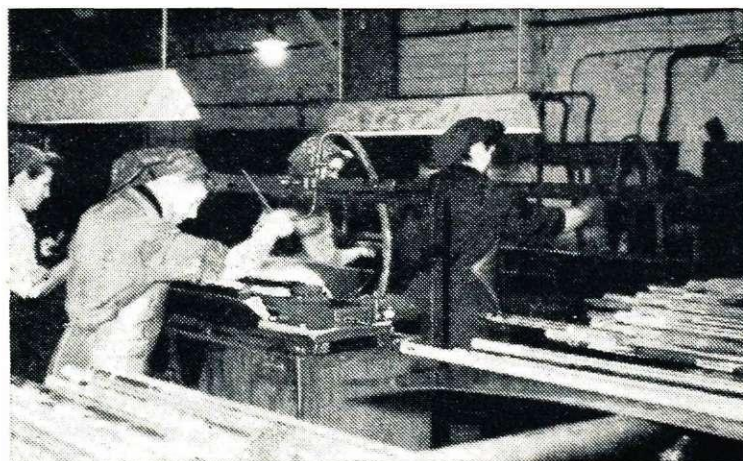
Če pogledamo dejavnost naših posameznih obratov in analiziramo delovna mesta, ki bi bila primerna za žensko delovno silo, lahko ugotovimo, da je edini obrat, ki ima značaj lahke industrije, elektrodni oddelček. V tem oddelku je od celotnega staleža zaposlenih 74% ženske delovne sile. Sem bi mogli šteti edinoletne zavijalnice, ki zaposluje pretežno le ženske in do neke mere cevarno z jeklovlekom. Vsi ostali obrati pa, če odštejemo skladiščno službo in čistilke, praktično nimajo delovnih mest, ki naj bi ustrezale ženskam, čeprav jih je po vseh obratih dovolj. Izjema je komunalni oddelček, ki pa se po svoji strukturi in dejavnosti ne more šteti med industrijske obrate. Tu je v glavnem uslužnostna dejavnost v menzah in samskih domovih.

Če pa pregledamo še preostalo tretjino uslužbenk, lahko ugotovimo, da so vse, razen v OTK, zaposlene v administrativni uradniški dejavnosti in to v obratnih in upravnih uradih.

Z ozirom na gornje navedbe lahko uvidimo, da bi bilo v teh razmerah in pogojih težko zaposliti v Železarni še večje število ženske delovne sile. Znano je, da ravno v naši občini nastaja problem zaposlitve ženske delovne sile, zlasti mlajše, medtem, ko je za moško delovno silo povpraševanje. Treba bo misliti na to in najti neka rešitev.

Vzemimo samo primer deklet, ko zapuste šolo od 14. do 18. leta. Ta ženska mladina praktično nima, razen nekaterih uslužnostnih obrti, možnosti izbiranja poklica, oziroma zaposlitve. Če pride deklet v tovarno za kurirko, je to že zelo dobra in ugodna rešitev, ni pa s tem še rešeno vprašanje njenega poklica. Tako prepuščamo delavoljno mladino brezdelju, kar pa v nobenem slučaju ne moremo smatrati za pozitivno. Mislimo, da bi tudi na tiste, ki nimajo pogojev za nadaljnji študij, da jih primerno zaposlimo, saj bo družba od tega lahko pričakovala le koristi.

T. S.

Štefan Nemec

Partijska šola tudi na Jesenicah

Že dalj časa pogrešamo sistematsko delo v ideološkem izpolnjevanju članov ZK. V tem pogledu smo nekoliko napredovali s študijem gradiva VII. kongresa ZKJ. Že pri tem smo videli, da nam je potrebno znanje za razčiščenje čisto političnih vprašanj v pogledu razvoja naše socialistične družbe.

V ta namen je Očinski komite ZK organiziral partijsko šolo, ki bo postala temelj stalnega političnega izobraževanja.

Tako imamo v pomladanskem roku prvi trimesečni tečaj, kjer so vključeni predvsem člani ZK

iz naše Železarne. Tečaj je organiziran tako, da ga lahko obiskujejo tudi tisti tovariši, ki delajo v vseh treh izmenah. Šola sedaj obiskuje 72 tovarišev, ostali pa bodo prišli na vrsto jeseni. Za kvalitetna predavanja je na našo prošnjo poskrbel CK ZKS, ko nam je podelil dva profesorja. Sam program obravnava aktualne teme, kar nam bo pomagalo pri delu v naših OOOZK, odnosno pri političnem delu za razvijanje naše družbe.

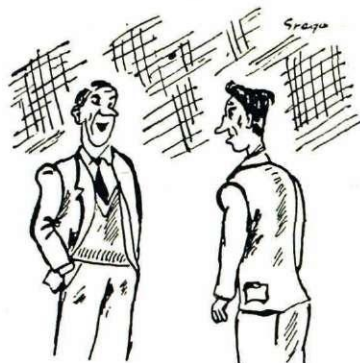
Slušatelji bodo podrobneje seznanjeni z naslednjim:

- splošno o proizvodnji;
- značaj socialistične revolucije v Jugoslaviji;
- sistem socialistične demokracije v Jugoslaviji;
- odnosi med narodi Jugoslavije;
- današnje naloge pri socialistični graditvi;
- kmetijstvo;
- delitev dohodka in tarifna politika, itd.

To so zelo zanimiva predavanja in prepričan sem, da jim bo sleherni slušatelj z zanimanjem sledil. Med seboj si bodo tovariši izmenjali izkušnje z dela v organizaciji v tovarni. V naslednjem roku se lahko prijavijo tudi tovariši in tovarišice, ki še niso člani ZK, predvsem pa želimo čim več prijavitelcev iz vrst mladine.

ZA SVEH V RAZVEDRILU

Redkost

Personalni: »Ne morem vas sprejeti, imamo vsa delovna mesta zasedena.«

Prosilec: »O nič hudega, veste meni ni za delo, ampak za »fajno« mest.«

Brez komentarja

Rezerve ►

Inšpektor: »Kaj imate tam zadaj?«

Delovodja: »Pst! To je skrita delovna sila!«

Š . P . O . R . T .

CENE VALENTAR O SVETOVNEM HOKEJSKEM PRVENSTVU

● Najlepša tekma

Po mojem mnenju je bila najboljša in najlepša tekma Kanada : Amerika, ker sta igrali reprezentanci z enakim sistemom. V dvoboju sem videl vse odlike modernega kanadskega hokeja. Evropejci še vedno zaostajajo za njimi.

● Američani so boljši od Čehov

Vrstni red ni realen. Po mojem mnenju naj bi bila lestvica naslednja: Kanada, USA, SSSR, CSR, Švedska in Finska.

Amerikanci so na tem finalu v Pragi navdušili ne samo mene, temveč vso publiko. To je ekipa, ki je borbena, zelo hitra in ima dobro tehniko. Prav Američan Jonson je bil najboljši igralec tega prvenstva.

● V B - skupini bi bili prav gotovo prvi

To, da naša reprezentanca ni sodelovala v B skupini, je zelo žalostno. V B skupini bi bili mi prav gotovo prvi. Pred leti

Kratek razgovor urednika stovarišem Špico Nergačem

Urednik: Gotovo bo zanimalo bralce našega lista, kako je nastalo vaše ime?

Špica Nergač: To ni moj filmski naziv, temveč izvira odtod, ker stalno in povsod špičasto nergam. Zato so me krstili za Špico Nergača.

Urednik: Kje in kako ste si pridobili znanje za sodelovanje v našem listu?

Špica Nergač: To znanje sem si pridobil pred kratkim. Bilo je 15. v mesecu, ko sem dobil plačo in kup izplačilnih »ceglcev«. Te »ceglce« nam izračunajo elektronski ameriški možgani, zato sem napravil zanimiv poizkus. Hotel sem se prepričati, če je plača pravilno izračunana. Začel sem računati po navodilu priloge iz »Železarja«. Od prvega listka sem vzel iz kolone 08 vsoto, jo prenesel v kolono 07, delil z vsoto drugega listka, odštel od prvotne vsote, prištel vse kolone skupaj, jih prenesel v rubriko F, odnesel nazaj na 011. Po kontroli sem prištel netto znesek, odmaknil vsoto na 06, ostanek pa spodnesel na drugi listek pod kolono 03 in tako sem na presenečenje ugotovil primanjkljaj 500 din. S tem se mi je posrečilo, kar se še ni nobenemu, da so navadni jeseniški možgani nadkerili v računanju ameriške. Tako sem postal genij kolektiva in obenem pridobil sposobnost za sodelovanje v tem listu.

Urednik: Ker ste do sedaj delovali kot dramaturg, katero bo vaše naslednje delo, preden nastopite v rubriki humorja lista Informatorja?

Špica Nergač: Naslednje moje delo bo še nedokončana drama »Dobiček za ovinkom«.

Urednik: Ali mislite, da boste kot humorist na novem mestu uspeli?

Špica Nergač: Vsekakor!

Urednik: V imenu bralcev veliko sreče in najlepša hvala za vaše izvajanje.

Špica Nergač: Prosim, prosim, in nasvidenje do nadaljnjega.

Delavec z dežele: »Pomlad prihaja, sem pa spet tako bolan!«

KRATKO, A VENDAR ZANIMIVO

Sekcija izseljencev in internirancev

V nedeljo, dne 29. marca 1959 je bila na Jesenicah ustanovna konferenca sekcije izseljencev in internirancev. Napolnjena dvorana delegatov nam je zadosten dokaz, da je med izseljenci in interniranci v jeseniški občini veliko zanimanje za to sekcijo, ki bo delovala v sklopu občinskega odbora ZB NOV. Težišče konference je bilo predvsem na tem, da se ustvarijo dobri pogoji za delo sekcije v prihodnosti. Treba bo predvsem izvesti točen popis izseljencev, internirancev in političnih zapornikov in tako ustvariti točen pregled. Poživiti bo treba zgodovinsko dejavnost in ustvariti arhiv za muzej NOB,

ki ga nameravajo v doglednem času ustanoviti. Po plodni razpravi, ki je sledila referatu, so bili sprejeti sklepi, katere bo moral realizirati novoizvoljeni odbor sekcije. To pa ni majhno delo. Pozdraviti je tudi sklep konference, naj se 4. maj proglasi za dan internirancev in to zato, ker so bile na ta dan leta 1945 osvobodjene Begunje, mučilnica slovenskega ljudstva.

Prvi forum je po prizadevanju izseljencev in internirancev ter iniciativnega odbora ustanovljen. Treba bo le poživiti delo in nadoknaditi tisto, kar je bilo v zadnjih letih zamujenega.

Zmaga nogometašev

Naši nogometaši so po precej neuspelem startu v prvi polovici nogometne sezone pokazali po zimskem odmoru napredek pri svojem udejstvovanju. Brez dvoma so tu zasluge trenerja in sistematičnega treninga. Nedeljska tekma je poživila ljubitelje nogometa na Jesenicah in jim vlila upanje, da le še ni prepozno. Zmaga nad Izolo je vsekakor lep uspeh. Požrtvovalni tekmovalci so kljub slabemu vremenu in razmočenemu terenu vztrajali do konca tekme in si priborili dve dragoceni točki.

Ljubitelji jeseniškega nogometa želijo, da bi enajstotica še mnogokrat tako uspešno nastopila in si priborila prepotrebne točke in ohranila mesto v republiški ligi.

Cene Valentar

smo igrali v Beogradu na turnirju mest in zmagali. Ravno tako bi bilo sedaj v CSR, ker so igrale iste ekipe, samo da so igrali še Avstrijci.

Grajati je treba našo hokejsko zvezo, ker nas ni pustila igrati na tem prvenstvu. Dokler bodo takole gledali na naš hokej, ne moremo pričakovati uspehov izven naših meja.

Kar se tiče hokeja, sem odnesel zelo lepe vtise. Sedaj sem prvič v življenju videl, kaj je hokej.

— da se je tudi na južnem tečaju že razlegala slovenska pesem;
— da znaša dolžina naše državne meje na kopnem od Tržaškega zaliva pa do črnogorske obale 3.054,2 km;
— da znaša skupna dolžina naše obale, brez otokov, 1993 km;

Pohod ob žici okupirane Ljubljane

Tudi letos se bodo člani kolektiva Železarne Jesenice udeležili tradicionalnega »Teka ob žici okupirane Ljubljane«. To je panoga, na kateri so žilavi jeseniški jeklarji že nekajkrat uspešno sodelovali. Po sklepu sindikalne podružnice Železarne Jesenice se bodo letošnjega teka udeležile 4 ekipe, in sicer 2 mladinski in 2 ekipe mlajših in starejših članov. Sredstva za to bodo šla na račun 90. obletnice Železarne Jesenice.

Prvi literarni večer na Jesenicah

Dijaki jeseniške gimnazije, ki so v glavnem otroci jeseniških železarjev, so ustanovili literarni krožek in dosegajo v njem lepe uspehe. V počastitev jubilejnega leta Železarne Jesenice ter Komunistične partije so s pomočjo Železarne Jesenice že v začetku šolskega leta izdali mladinsko kulturno revijo »Plamen«. V tej reviji se predstavljajo literarni delavci s svojimi prispevki tudi iz našega kolektiva. Omeniti moramo, da je Plamen po osvoboditvi prvi mladinski list v naši občini. V tem pogledu

zasluži gimnazijska mladina vse kakor pohvalo in priznanje.

Na svojem prvem literarnem večeru, ki so ga izvedli v gledališču Toneta Čufarja, pa so dosegli presenetljiv uspeh. Predstavili so se jeseniškemu občinstvu v velikem številu in izvajali svoje literarne prve. Večer je vsekakor uspel. Z željo, da bi literarni krožek na gimnaziji še bolje uspeval, in prav tako revija Plamen in bodoči literarni večeri, vabimo mladino k sodelovanju.

IZDAJA: ŽELEZARNA JESENICE — ODGOVORNI UREDNIK: STANE TUŠAR — JESENICE, CESTA BRATSTVA IN ENOTNOSTI 12 — UREDNIŠKI ODBOR: Pavel ing. Sešek, Andrej Dolinar, Ivan Vovk, Tone Pintar, Franc Hrastar, Štefan Nemec, Ludvik Kejžar, Milan Budja, Miro Noč, Dušan Stare, Edo Žagar, Zdravko Črv, Zdravko Pogačnik in Lojze Likovič. — NA-SLOV: Uredništvo štirinajst dnevnika ŽELEZAR — Železarna Jesenice, telefon 271 — TISK: GORENJSKI TISK V KRANJU